

Rana dijagnostika pogoduje boljoj kvaliteti života oboljele mačke

iStock

KUĆNI LJUBIMCI

Piše **Lea Kreszinger**
dr. vet. medicine
Veterinarska klinika Kreszinger
www.klinika-kreszinger.com

MAČKA I S CKD-om može živjeti DUGO I SRETNNO

Cilj liječenja kronične bubrežne bolesti je sprečavanje trajnog oštećenja te omogućavanje privremeno oštećenom tkivu bubrega da se oporavi

TRAVANJ 2017.

Kronična bolest bubrega (engl. Chronic Kidney Disease, CKD) česta je mačja bolest. Definira se kao postupni gubitak bubrežne funkcije. Toksini i otpadni produkti svakodnevno nastaju fiziološkim funkcijama organizma te se kod zdravih životinja filtriraju kroz bubrege i izlučuju urinom, a kod CKD-a se nakupljaju u krvotoku izazivajući simptome bolesti. Bolest se razvija tijekom nekoliko tjedana, mjeseci ili godina. Uzrok mogu biti određeni toksini, genetske abnormalnosti, visoki krvni tlak, smanjen dotok krvi u bubrege, infekcije, tumori, imunološki poremećaji. Osim filtriranja krvi, bubrezi imaju i funkciju zadržavanja tekućine u organizmu, proizvodnju i otpuštanje hormona koji imaju važnu ulogu u kontroli krvnog tlaka, proizvodnji crvenih krvnih zrnaca i paratireoidnih hormona.

Oštećenje bubrežnog tkiva može biti privremeno ili trajno. Ako je trajno oštećeno, ne može se obnoviti. Cilj liječenja kronične bubrežne bolesti sprečavanje je trajnog oštećenja te omogućavanje privremeno oštećenom tkivu bubrega da se oporavi.

RAZVOJ SIMPTOMA

Vlasnik može primijetiti znakove bolesti na svojoj mački kada otprilike 75 posto nefrona oba bubrega prestane funkcionirati. To znači da bubrezi mogu tolerirati oštećenje mjesecima ili godinama bez vidljivih simptoma. Ako mačka proizvodi veliku količinu urina, vlasnici često pretpostavljaju da joj bubrezi zasigurno dobro rade. No, istina je upravo suprotna: pojačano uzimanje tekućine (polidipsija) uzrokuje često i obilno mokrenje (poliurija). S vremenom nastupa slabost, smanjena aktivnost, povraćanje, proljev, smanjenje apetita, gubitak tjelesne težine, nedostatak koordinacije pri hodanju, dehidracija, oralni ulceri, loš zadah. U terminalnim fazama zatajenja bubrega nastupa stanje teške dehidracije, povraćanje, konvulzije i uremična koma koja dovodi do smrti. Zatajenje bubrega sekundarno uzrokuje i povećanje krvnog tlaka, smanjenje proizvodnje crvenih krvnih stanica (anemija) te sekundarni hiperparatireoidizam (povećana razina paratireoidnog hormona).

REDOVITI PREGLEDI

Ranom dijagnostikom može se usporiti napredovanje ove bolesti i poboljšati kvaliteta života mačke. Nažalost, nastup bolesti može biti iznenađan i vrlo težak, a ona tada može brzo napredovati do akutne uremije i uzrokovati smrt u roku od nekoliko dana od postavljene dijagnoze.

Iako bolest pogađa životinje neovisno o dobi, preporuka je sve mačke starije od osam godina voditi na redoviti godišnji pregled kod veterinara kako bi se otkrili rani znakovi ove bolesti. Važno je pratiti tjelesnu težinu mačke, unos tekućine, produkciju urina i apetit. Godišnji sistematski pregled, mjerenje tlaka, laboratorijske pretrage krvi i urina veterinaru mogu ukazati na razvoj bolesti. Pri sumnji na bubrežnu bolest veterinar može uključiti i niz drugih pretraga kako bi potvrdio ili isključio dijagnozu.

TRAVANJ 2017.

Bubrezi mogu tolerirati oštećenje mjesecima, pa i godinama, bez simptoma koje bi vlasnik mogao uočiti na svojoj mački

Kako pomoći mački koja boluje od CKD-a?

- Posebnim režimom prehrane i poticanjem redovitog unosa tekućine može se usporiti bolest. Razne igračke i hranilice koje potiču mačku da češće uzima vodu.
- Lijekovi se propisuju zbog regulacije visokog tlaka, niske koncentracije kalija ili poboljšanje apetita. Poticanje uzimanja tekućine ili potkožno davanje tekućinske terapije smanjit će dehidraciju.
- Redovitim pregledima prati se tijek bolesti. Iako je terapija doživotna, mnoge mačke žive dugo i sretno, ponekad i godinama nakon dijagnoze.

KAKO SE LIJEČI

Cilj liječenja je smanjiti opterećenje bubrega i simptome smanjene funkcije bubrega, spriječiti ili usporiti pogoršanje bubrežne funkcije te poboljšati kvalitetu života. Mačke s uznapredovalim simptomima često u početku treba hospitalizirati, dok intravenska tekućinska terapija ne ispravi stupanj dehidracije, elektrolite i acidobaznu ravnotežu te dok lijekovi ne počnu djelovati. Nakon toga mačka ide kući, uz propisanu terapiju koju će davati vlasnik. Namirnice sa smanjenom količinom i boljom kvalitetom bjelancevina te sa smanjenim udjelom fosfora i natrija idealne su za mačke s CKD-om.

ZADACI VLASNIKA

- Obratite pažnju na simptome kronične bolesti bubrega koji su posljedica nakupljanja otpadnih produkata metabolizma u krvotoku: gubitak apetita, mučnina, povraćanje, nevoljkost.
- Obratite se veterinaru ako se mački promijene simptomi ili se pogoršaju.
- Neka vam veterinar ili veterinarski tehničar pokaže kako davati lijekove i potkožno davati tekućinu, ako je to dio plana liječenja.
- Lijekove dajte mački točno prema uputi veterinara. Ako mislite da mačka ima nuspojave lijekova, obratite se veterinaru za savjet prije prestanka liječenja.
- Razmislite o humanoj eutanaziji ako mačka ne reagira na tretmane i osjećate da pati ili ima lošu kvalitetu života.
- Ne odgađajte posjet veterinaru ako uočite bilo kakve simptome bolesti, jer rano postavljena dijagnoza i liječenje mogu pomoći u usporavanju napredovanja bolesti i poboljšanju kvalitete života mačke. Inicijalni pregled zahtijeva opći pregled i rutinske pretrage krvi i urina.
- Nemojte davati lijekove koje nije propisao vaš veterinar.
- Nemojte prestati davati lijekove ako se mačka osjeća bolje, bez savjetovanja s veterinarom.

iStock

83